

Rajhona, a testőr

Talán igazságtalanság, de tény: Rajhona Ádám — a többi között Timár Péter Egészséges erotikájának főszerepében — több százezerrel nagyobb közönséget hódított meg a vásznonról, mint kedvenc színpadi szerepeiben együttvéve. Rajhona, aki jelenleg a kecskeméti Katona József Színházban Molnár Ferenc Testőrének címszerepét alakítja, az új színházi évadra is forgatásokról érkezett.

— Akik a hetvenes évek eleje óta készült, több mint félszáz hazai mozi- és tévéfilmből, legszatirikusabb rendezőink (Bacsó, Timár Péter) munkáiból jellegzetes humoráról, iróniájáról ismerik, azoknak bizonyára meglepő, hogy „kiemelkedő jellemábrázolóként” és „elsősorban drámai hősként” jegyzik a lexikonok.

— Filmben valóban nem játszottam ebben a szerepkörben, de a színpadon egy időszakban — a Temesvári Alami Színházban, majd a kaposvári Csiky Gergely Színházban — annál inkább. Ez a korszakom Csehov Ivanovjával ért véget. Úgy gondolom, a hősi szerepek mindenképpen egy bizonyos korhoz illenek. Ha valaki nem tud idejében lemondani ezekről, gyakran szerencsétlenül jár, mert nem tanulja meg a színjátszás másféle elemeit.

— A groteszk iránti érzékenység azért mégis inkább alkati adottság.

— Szerintem a drámai hős is lehet vérbő humorú, de az bizonyos, mindenképpen okosnak kell lennie, hogy a megfelelő pillanatban tudjon váltani. Ami engem illet, egyszerűen csak észrevettem: kezdem jól érezni magam azokban a karakterszerepekben, amelyeket már „hősi” korszakomban is irigyeltem. (Gothár

Pétertől kaptam a legelső ilyen megbízást.) És fürödtem, lubickoltam új lehetőségeimben. Aztán kísérteni kezdett a skatulyázás veszélye. Sorra jöttek a gonosz, intrikus karakterfigurák, amelyek egyébként remek, sok örömet jelentő szerepeim voltak.

— A hatásos, negatív szerepekre talán még fogékonyabb a közönség.

— Ettől azért ravaszabb a dolog, ugyanis rossz emberré való beazonosításom manapság éppúgy megtörténik, mint a moziis hőskorban. Ezért némiképp kárpótol, hogy a negatív figurák szinte kivétel nélkül kidolgozottabbak, plasztikusabbak. De ha nagyon sokáig csak ebben a körben mozog az ember, nagyon sokat ronthat a munkamódszerén, mert eleve másként lát egy szerep fölépítéséhez. Ha például Molnár Ferenc kissé önző, kissé ripacs testőrért első nekifutásból kinevetem, ennek az alapján véve ártatlan embernek „alávágok”, alákérdések, akkor kipukkan, megemmisül. Muszáj kicsit elegánsnak, naivnak, álravasznak látszani. A helyes arányok eltalálása így még izgalmasabb feladat. Mert ha — Geothe szavaival — a stílus az ember, akkor Molnár Ferenc nagyon nagy ember. Legjobb darabjai olyan rendkívüli stílusérzékenységgel és olyan pontosan vannak megírva, hogy egyáltalán nem csoda, ha olyan gyakran megbuknak.

Ha kontárnak bizonyul benűk az ember, a darabok ki-

Rajhona Ádám A testőr címszerepében

végzik, a mondatok megölik.

— Van, akit igen?

— Nem tudom. Annak idején nagyon szerettem az angol „Dühös fiatalok” színpadát, és az abszurdot, aminek az előadásához itthon soha nem értettünk. Behozhatatlan hátrány, hogy nem tudtuk idejében eljátszani ezeket a műveket, mert így egy színházi tapasztalattal kevesebbek vagyunk. Aki ma Angliában Hamletet játszik, az biztosan eljátszotta már Godot-t.

— A kortárs drámairodalom ugyancsak kimaradt a repertoárból.

— Jó volna végre kortárs színházat csinálni. Ez az utóbbi időben az egyik legnagyobb csalódásom. Azt hittem, a rendszerváltás kezdetén, végre előkerül az összes fióknak írt színdarab. Azóta kiderült; ez hiú remény. A fiókban (szinte) semmi sem volt. **Eörsi** talán a kivételek egyike, akinek tavaly Veszprémben Párbaj egy tisztáson című darabját vittük színre ösbemutatóként. Közismert tény, hogy ez a hiány nemcsak a drámairodalomban ilyen látványos. Egyetlen területen sem látom, hogy fölszegné végre a fejét a kultúra. És nemcsak azért, mert nem kap támogatást, s nincs benne akarat, hanem mert nincs is mitől fölszegné. Egyszerűen nem születtek meg azok a művek.

K. J.